

Гіпотеза зла. Книга 2

КУПИТИ

Другий роман із циклу «Слідство Міли Васкес»

У житті кожного бувають моменти, коли хочеться зникнути. Деякі люди наважуються втілити це бажання, і про них забуває більшість - але не вона.

Зі стіни зниклих в офісі «Лімбо» на Мілу Васкес дивляться сотні очей. Міла ніколи не зможе забути тих, кого поглинула темрява: така вже особливість її роботи.

Та невдовзі деякі зниклі повертаються. І тепер у них лише одне завдання - вбивати. Зло назавжди змінило їх. Розслідування цих випадків заходить у глухий кут, і тільки Міла Васкес зможе віднайти правду. Вона повинна надати цій темряві форму, висунути аргументовану гіпотезу... Гіпотезу зла!

ДОНАТО
КАРРІЗІ

ГІПОТЕЗА ЗЛА

Слідство Міли Васкес

КСД

Слідство Міли Васкес

DONATO
CARRISI

**L'IPOTESI DEL
MALE**

ROMANZO

ΔΟΝΑΤΟ ΚΑΡΡΙΖΙ

ΓΙΠΟΤΕΖΑ 3ΛΑ

ΡΟΜΑΝ

ΧΑΡΚΙΒ
2024 **КСД**

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
2024

ISBN 978-617-15-0941-2 (epub)

Жодну з частин цього видання не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі без письмового дозволу видавництва

Електронна версія зроблена за виданням:

Перекладено за виданням:

Carrisi D. L'Ipotesi del Male : A Novel / Donato Carrisi. — Milano : Longanesi, 2013. — 432 p.

Переклад з італійської *Любові Котляр*

Дизайнер обкладинки *Маріанна Пащук*

Каррізі Д.

К26 Гіпотеза зла : роман / Донато Каррізі ; пер. з іт. Л. Котляр. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2024. — 480 с.

ISBN 978-617-15-0796-8

ISBN 978-88-304-2823-2 (іт.)

У житті кожного бувають моменти, коли хочеться зникнути. Деякі люди наважуються втілити це бажання, і про них забуває більшість — але не вона.

Зі стіни зниклих в офісі «Лімбо» на Мілу Васкес дивляться сотні очей. Міла ніколи не зможе забути тих, кого поглинула темрява: така вже особливість її роботи.

Та невдовзі деякі зниклі повертаються. І тепер у них лише одне завдання — вбивати. Зло назавжди змінило їх. Розслідування цих випадків заходить у глухий кут, і тільки Міла Васкес зможе віднайти правду. Вона повинна надати цій темряві форму, висунути аргументовану гіпотезу... Гіпотезу зла!

УДК 821.131.1

© Milano Gruppo editoriale Mauri Spagnol, 2013

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою, 2024

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад і художнє оформлення, 2024

Приміщення номер тринадцять державного моргу було царством сплячих. Воно розташовувалося на четвертому і найнижчому підземному поверсі у крижаному пеклі з холодильних камер. Цей рівень призначався для трупів, чію особу не вдалося встановити. Дуже рідко хтось просив дозволу сюди потрапити.

Однак тієї ночі туди мав прийти відвідувач.

Охоронець очікував на нього, стоячи біля дверей ліфта і задравши голову. Він уважно спостерігав за номерами, що змінювали один одного на освітленому табло і вказували на рух ліфта, а сам міркував, ким міг бути несподіваний відвідувач. І насамперед ламав голову над тим, що йому знадобилося у такому далекому від світу живих місці.

Коли засвітився останній номер на табло, на якусь мить зависла тиша, а потім двері ліфта широко розчинилися. Охоронець оглянув відвідувача, чоловіка років сорока у синьому костюмі. І відразу помітив (таке траплялося з усіма, хто вперше бував там), як на обличчі незнайомця відобразилося здивування, коли той збагнув, що опинився не у викладеному білою плиткою з неоновими лампами на стелі приміщенні, а на поверсі з пофарбованими в зелене стінами та освітленням жовтогарячого відтінку.

— Поліхромія блокує напади паніки, — пояснив охоронець, відповідаючи на його німе запитання. Затим простягнув йому синього халата.

Відвідувач промовчав. Згодом, коли він був готовий, обоє рушили далі.

— Трупі на цьому поверсі належать переважно безхатченкам або нелегалам. Ані документів, ані родичів, врізали дуба й потрапили сюди. Їх розміщують у камерах з першого по дев'яте приміщення, — пояснював охоронець. — А от десяте та одинадцяте, вони для тих, як оце ви та я, — тих, хто платить податки, дивиться футбол по телебаченню, але одного ранку в метро помирає від інфаркту. Хтось із пасажирів вдає, буцімто намагається їм допомогти, а замість цього обчищає їм гаманця з грошима й документами і — на тобі! — фокус готовий: чоловік чи жінка зникає назавжди. Однак часом буває й таке, що бюрократи напартачать: якась писарка переплутає папери,

й родичам, яких викликали для пізнання, покажуть не той труп. Виходить, що ти за документами наче й не вмер зовсім, і тебе продовжують шукати.

Охоронець намагався справити враження на відвідувача, виступаючи в ролі імпровізованого екскурсовода, але той не виявляв анінайменшої реакції.

— Є ще випадки самогубства або аварії, ті у нас в приміщенні номер дванадцять. Бо тоді тіло може виявитися таким понівеченим, що в ньому й людського майже нічого нема, — додав він, щоб перевірити на міцність шлунок незнайомця, який, здавалося, був не надто гидливим. — Хай там як, а закон передбачає однакове поводження з усіма: термін перебування у холодильній камері — щонайменше вісімнадцять місяців. Коли цей термін вичерпано, однак ніхто не пізнає тіло і не вимагає його видачі, а також немає потреби у подальшому збереженні в інтересах слідства, видають дозвіл на його перероблення шляхом кремації.

Останню фразу він переказав по пам'яті зі службової інструкції.

Тут тон його голосу вже змінився, бо треба було переходити до причини того дивного нічного візиту.

— Ну і є в нас іще приміщення номер тринадцять.

Анонімні жертви нерозслідуваних убивств.

— У разі вбивства закон каже, що тіло є речовим доказом, аж поки не буде встановлено особу жертви, — заявив охоронець. — Не можна винести кару вбивці, якщо не довести, що особа, яку він убив, справді існувала. Без імені тіло є лише свідченням такого існування. А тому сталого терміну на його збереження немає. Це саме одна з тих химерних заковичок закону, що так полюбляють адвокати.

До того часу, поки кримінальний злочин, що спричинив смерть, не буде доведено, рештки тіла не можна було знищити або передати для природного поховання, — так зазначалося в законодавчих актах.

— Ми називаємо їх «сплячими».

Невідомі чоловіки, жінки, діти, у смерті яких ще не знайшли винуватців. Роками вони лежали й чекали, поки явиться хтось, щоб звільнити їх від того прокляття числитися живими. І для цього, як у тій зловісній казці, було б достатньо промовити чарівне слово.

Їхнє ім'я.

Їхній прихисток, приміщення номер тринадцять, був останнім по коридору.

Коли вони дійшли до металевих дверей, охоронець став перебирати в'язку ключів, поки не знайшов потрібний. Відчинив і відступив, пропускаючи вперед відвідувача. Щойно той переступив поріг, на стелі приміщення загорілися жовті лампи, що вмикалися завдяки датчикам руху. У центрі стояв стіл, оточений високими стінами холодильників із десятками камер.

Сталевий вулик.

— Підпишіть отут, так передбачено інструкцією, — сказав охоронець, простягнувши йому реєстр.

— Яке саме вас цікавить? — запитав він згодом із ноткою неспокою в голосі, яку йому не вдалося приховати.

Відвідувач нарешті заговорив:

— Тіло, яке у вас тут уже давно.

АНФ-93-К999.

Охоронець запам'ятав номер, сподіваючись почути розгадку давньої таємниці. Він одразу відшукав потрібну камеру з кодовою етикеткою на ручці. Вона була на лівій стіні, третя знизу. Вказав на неї відвідувачеві.

— Серед історій, пов'язаних із тілами, що тут зберігаються, ця не відзначається особливою оригінальністю, — вирішив уточнити він. — Однієї суботньої днини хлопчаки грали в парку у футбол, їхній м'яч залетів у кущі, так його і знайшли. Йому вистрілили в голову. При собі не мав жодних документів, навіть ключів від дому. Обличчя ще можна запросто впізнати, але ніхто не телефонує на гарячі лінії, щоб розпитати про нього, ніхто не заявив про зникнення. Поки не знайшли вбивцю, — чого може взагалі ніколи не статися, — єдиним доказом злочину є тіло. Таким чином за судовим розпорядженням його зберігають до того часу, доки справу не буде розкрито і не буде встановлено справедливості. — Він помовчав. — Минуло вже кілька років, а він і досі тут.

Охоронець уже не раз думав про себе, чи є сенс зберігати доказ злочину, про який уже ніхто не пам'ятав. Так само як вважав, що світ уже давно забув про того анонімного мешканця приміщення номер тринадцять. Та почувши наступне прохання відвідувача, він збагнув,

що таємниця, яка зберігалася за тими кількома сантиметрами металу, приховувала щось значно більше, ніж просто особистість небіжчика.

— Відкрийте, я хочу його побачити.

АНФ-93-K999. Таким було його ім'я протягом останніх років. Однак тієї ночі, можливо, щось змінилося б. Охоронець мертвих натиснув на кнопку повітряного клапана, щоб відчинити морозильну камеру.

Настав час розбудити «сплячого».

*Речовий доказ 397-Н/5
Видрук запису телефонної розмови
від 21 вересня ||| о 6:40 год.
Тема: телефонний дзвінок
на номер гарячої лінії |||
Оператор: агент Клара Сальдаго.*

Оператор: Гаряча лінія. Звідки ви телефонуєте?

X: ...

Оператор: Синьйоре, я вас не чую. Звідки ви телефонуєте?

X: Це Джес.

Оператор: Ви повинні назвати своє повне ім'я, синьйоре.

X: Джес Бельман.

Оператор: Скільки тобі років, Джесе?

X: Десять.

Оператор: Звідки ти телефонуєш?

X: Із дому.

Оператор: Можеш назвати мені адресу?

X: ...

Оператор: Джесе, ти можеш назвати мені свою адресу, будь ласка?

X: Я живу на |||

Оператор: Гаразд. Що сталося? Ти ж бо знаєш, що це номер поліції, чи не так? Чому ти зателефонував?

X: Не знаю. Вони мертві.

Оператор: Ти сказав «вони мертві», Джесе?

X: ...

Оператор: Ти ще тут, Джесе? Хто мертвий?

X: Так. Усі. Усі мертві.

Оператор: Ти ж не жартуєш, Джесе?

X: Ні, синьйоро.

Оператор: Ти не хочеш пояснити мені, що сталося?

X: Так.

Оператор: Джесе, ти ще тут?

X: Так.

Оператор: Ну то розкажи мені. Не треба поспішати.

X: Так. Він прийшов учора ввечері. Ми саме вечеряли.

Оператор: Хто прийшов?

X: ...

Оператор: Хто, Джесе?

X: Він стріляв.

Оператор: Згода, Джесе. Я хочу тобі допомогти, але зараз ти мусиш допомогти мені. Домовилися?

X: Гаразд.

Оператор: То ти кажеш, що вчора увечері до вас додому прийшов якийсь чоловік і почав стріляти?

X: Так.

Оператор: А потім він пішов і в тебе не вистрілив. Ти почуваєшся добре, чи не так?

X: Ні.

Оператор: Ти хочеш сказати, що поранений, Джесе?

X: Ні. Він не пішов.

Оператор: Чоловік, який стріляв, іще там?

X: ...

Оператор: Джесе, будь ласка, відповідай мені.

X: Він каже, що ви повинні приїхати. Приїжджайте негайно.

Зв'язок обірвався. Кінець запису.

1

Вулиця починає оживати за кілька хвилин до шостої.

Мінівантажівки міських служб прибирання вивозили сміття з бідонів, виставлених вряд перед котеджами, як слухняні солдати. Затим прийшла черга транспорту, що мив асфальт круговими щітками. Відразу за ним з'явилися фургони із садівниками. Англійські галявини й алеї очистили від листя та бур'яну, живоплоти підрівняли до потрібної висоти. Завершивши роботу, вони теж поїхали, залишивши після себе ретельно упорядкований світ і заспокійливу тишу.

«Щасливе місце вже готове явитися зору його щасливих мешканців», — подумала Міла.

Ніч минула спокійно, як і всі ночі в тому місці. Десь ближче до сьомої будинки почали ліниво прокидатися. За освітленими вікнами батьки, матері та діти весело і заклопотано готувалися до нового дня, що на них чекав.

Іще один день щасливого життя.

Поглядаючи на них зі своєї «хьонде», припаркованої на початку кварталу, Міла їм не заздрила, тому що знала: якщо потерти оту золотаву оболонку, під нею відкриється зовсім інше. Інколи — справжня картина, утворена зі світла й тіней, як і має, зрештою, бути. А іншим разом — чорна діра. І на тебе віяло з неї нестерпним смородом зголоднілої прірви, й здавалося навіть, що звідти, із самої глибини, хтось шепоче твоє ім'я.

Міла Васкес добре знала той поклик пільми. Вона танцювала з тінями від першого дня свого народження.

Вона похрустіла пальцями, надавивши на вказівний палець лівої руки. Короткочасний біль допомагав їй не втрачати зосередженості. За кілька хвилин двері котеджів почали відчинятися. Родини залишали свої домівки, щоб справитися з викликами світу. «І для них вони були б не такими вже й важкими», — подумалося Мілі.

Вона бачила, як Коннори виходили з дому. Батькові, адвокатові Коннору, не так давно виповнилося сорок. Бездоганний сірий костюм гарно сидів на його стрункому тілі, а легка сивина на скронях тільки підкреслювала засмагу обличчя. Мати — світловолоса, з обличчям та тілом дещо постарілої дівчини. Час мало вплинув би на її зовнішність, Міла була в цьому впевнена. А ще з ними йшли дві дівчинки. Старша вже ходила до середньої школи. Молодша, кульбабка кучерів на

голові, — ще до дитсадка. То були батьки з картинки. Якщо в когось би виникли сумніви щодо теорії еволюції, Міла переконала б його, показавши Коннорів. Вони, такі гарні й такі бездоганні, могли мешкати тільки в такому щасливому місці.

Поцілувавши дружину та доньок, адвокат сів у свою синю «ауді А6» і вирушив назустріч власній блискучій кар'єрі. Дружина завела зеленого позашляховика «ніссан», щоб відвезти дітей до школи. Тоді Міла вийшла зі своєї старої автівки з наміром проникнути до котеджу — котеджу Коннорів. Попри спекотну погоду, вона вирішила одягти спортивний костюм для пробіжки. Літо скінчилося лише день тому, однак, якби вона одягнула шорти й майку, шрами могли привернути до себе увагу. За її підрахунками, зробленими від того дня, коли розпочалося спостереження, в її розпорядженні було не більше сорока хвилин, перш ніж синьйора Коннор повернеться додому.

Сорок хвилин, щоб дізнатися, чи не приховує це щасливе місце привида.

Родина Коннорів потрапила у поле її уваги кілька тижнів тому. Все почалося випадково.

Поліцейські, які працюють над справами про зникнення, не можуть сидіти в кабінетах і чекати, поки хтось подасть заяву про зникнення, адже часом у тих, хто зникає, немає родини, яка б це могла зробити. Тому що вони з іншої країни або давно спалили мости за собою, щоб покінчити з минулим, або просто не мають нікого в цілому світі.

Міла їх називала «приречені».

Особи, навколо яких утворився вакуум і які навіть гадки не мали, що одного дня він їх поглине. А тому вона мусила спершу шукати такий випадок, а вже потім — зниклу особу. Блукала вулицями, натикаючись на закутки відчаю, де тінь кусає тебе на кожному кроці й ніколи не залишає на самоті. Та зникнення відбувалися і навіть у, на перший погляд, здоровому і пронизаному любов'ю та піклуванням довір'ї.

Наприклад, коли зникає дитина.

Могло статися (і, на жаль, відбувалося), що заглиблені в повсякденні клопоти батьки не помічали деяких незначних, але принципових змін. Тоді можливо, що хтось за межами домівки зближався з дітьми без їхнього відома. Діти за таких обставин мають тенденцію почуватися винними, коли хтось із дорослих приділяє їм увагу, тому що в їхній свідомості виникає невирішувана суперечність між двома змалечку

отриманими від батька й матері настановами: і справді, важко якось узгодити обов'язок поводитися чемно з дорослими і при цьому уникати спілкування з незнайомцями. І який спосіб поведінки вони б не обрали, все одно щось доведеться приховувати. Однак Міла відкрила для себе, що існує відмінне джерело інформації, якщо треба дізнатися, що відбувається у житті тієї чи іншої дитини.

Заради цього вона щомісяця навідувалася до школи, щоразу іншої.

Просила дозволу ходити по класах, коли там не було маленьких учнів. Зупинялася, щоб подивитися на розвішані по стінах малюнки. У тих вигаданих світах часто приховувалося реальне життя. Та насамперед у них скопичувався заплутаний клубок потаємних емоцій, часто — неусвідомлених, які дитина вбирає і потім вивільняє, як губка. Вона любила навідуватися у школи. Особливо їй подобався запах: воскових олівців, клею для паперу, нових підручників та жувальної гумки. Її окутувало загадковим спокоєм, і виникало відчуття, що нічого поганого взагалі статися не може.

Адже для сприйняття дорослого найбезпечнішими є ті місця, де перебувають діти.

Саме під час одного з таких візитів серед десятків малюнків, що висіли на стіні, Міла звернула увагу на малюнок молодшої доньки Коннорів. Вона вибрала той дитсадок на початку навчального року наугад і пішла туди під час перерви, коли діти бавилися на подвір'ї. Вона на деякий час потрапила до їхнього маленького світу, насолоджуючись веселими криками, які лунали знадвору.

Мілу вразила весела родина, зображена на малюнку маленької Коннор. Вона сама, татко, мама і її сестра на моріжку перед будинком. Сонячного, погожого дня. Усі четверо тримаються за руки. Однак збоку був один елемент, що вибивався із загальної сцени. Якийсь п'ятий персонаж. Він відразу викликав у Міли неясну тривогу. Здавалося, він розпливався і взагалі не мав обличчя.

«Привид», — подумала Міла.

Вона вже було вирішила не звертати уваги, але потім пошукала інші малюнки дівчинки й побачила, що й на тих був той загадковий силует.

Занадто точний, щоб вважати його випадковим. Інстинкт підказував їй, що слід дізнатися більше.

Вона поговорила з вихователькою, яка охоче взялася допомогти й підтвердила, що історія з привидами тривала вже певний час.

Пояснила, зважаючи на власний досвід, що особливих підстав для хвилювання не було: таке часто траплялося, якщо в родині помирав хтось із родичів або знайомих, і таким чином діти переживали жалобу. Про всяк випадок вона вирішила запитати синьйору Коннор. Та повідомила, що, хоча останнім часом у родині не сталося втрат серед близьких людей, був випадок, коли дівчинці наснився нічний кошмар. Можливо, він і став причиною.

Однак Міла знала від дитячих психологів, що діти можуть зображувати реальних осіб у вигляді вигаданих, не обов'язково негативних. Таким чином може статися, що незнайомець перетвориться на вампіра, або й на симпатичного клоуна, чи навіть Спайдермена. Однак вони завжди додають якусь деталь, що допомагає розкрити двійника і тим знову перетворити його на людину. Вона пам'ятала справу Саманти Гернандес, що зобразила у шатах Санта-Клауса чоловіка з білою бородою, який щодня підходив до неї у парку. Тільки на малюнку, як і в реальному житті, в нього було татуювання на передпліччі. Однак ніхто не звернув на це уваги. І таким чином тому бридкому чудовиську, яке її викрало і вбило, вистачило просто пообіцяти подарунок.

У випадку з маленькою Коннор вирішальним фактором була повторюваність.

Міла була переконана: дівчинку щось налякало. Вона мусила дізнатися, чи ота загадкова присутність була реальною і передусім — невинною.

Як завжди, вона вирішила не повідомляти батькам. Не було сенсу тривожити їх або викликати безпідставні хвилювання лише через необґрунтовану підозру. Вона почала спостерігати за маленькою Коннор, щоб з'ясувати, з ким вона спілкувалася, коли перебувала поза домівкою або не під наглядом батьків, як-от у дитсадку чи на заняттях танцями.

Ніхто із незнайомців не виявляв особливого інтересу до дівчинки.

Її підозри виявилися безпідставними. Таке траплялося часто, але Міла не шкодувала через марно втрачений час, якщо в нагороду за нього отримувала відчуття полегшення.

Виключно з перестороги вона вирішила навідатися ще й до школи старшої доньки Коннорів. На її малюнках не було дивних елементів.

Однак аномалія приховувалася у казці, яку вчителька задала учням написати вдома.

Дівчинка обрала страшну казку, головним героєм якої був привид.

Могло статися, що то був плід уяви старшої сестри, який потім вплинув на молодшу і так її налякав. Або ж остаточний доказ того, що не йшлося про вигадану особу. Можливо, той факт, що Міла не виявила жодних підозрілих незнайомців у оточенні дівчинки, означав, що загроза існувала набагато ближче, аніж вона собі уявляла.

Що ішлося не про незнайомця, а про когось із домашніх.

Ось чому вона вирішила провести ще одне дослідження, цього разу в домівці Коннерів. І сама теж мусила преобразитися.

З полювальниці за дітьми на полювальницю за привидами.

До восьмої ранку залишалося хіба що кілька хвилин. Міла вставила у вуха навушники плеєра (вимкненого) і, вдаючи, що повертається з вранішньої пробіжки, швидким кроком пододала відрізок шляху, що відділяв її від в'їзної алеї. Підійшовши до котеджу, звернула праворуч і обійшла будівлю навколо. Смикнула за ручку дверей чорного ходу, перевірила вікна. Зачинено. Якби виявила, що хоча б двері чи одне з вікон відчинені, а в будинку хтось був, скористалася б нагодою, щоб пояснити своє вторгнення до чужого житла занепокоєнням, а чи не пробрався часом туди злодій. Звісно, це б не врятувало її від звинувачення у незаконному проникненні, але так у неї було б більше шансів вийти сухою з води. А так, зламавши замок, вона наражалася на марний і безглуздий ризик.

Міла знову подумала про причину, що привела її сюди. Вона ніколи не могла пояснити підсвідоме відчуття, яке було так добре відомо всім поліцейським. Та в її випадку до нього завжди примішувався невтримний потяг переступити межу. Хай там як, але не могла вона постукати у двері до Коннерів і сказати: «Привіт, щось підказує мені, що вашим донькам загрожує небезпека через якогось привида, що, однак, може виявитися справжньою особою во плоті». А тому, як то часто траплялося, незбагненна тривога взяла гору над здоровим глуздом: вона повернулася до дверей чорного ходу і вибила замок.

Їй відразу ударив в обличчя потік повітря з кондиціонера. На кухні ще стояв посуд після сніданку, на холодильнику висіли знімки з відпустки й аркуш виконаної контрольної роботи з відмінною оцінкою.

Міла вийняла з кишені спортивної куртки чорний пластмасовий чохол. У ньому лежала мікротелекамера завбільшки з гудзик, з якої виступав дротик, що виконував функцію передавача. Завдяки інтернету вона могла б дистанційно спостерігати за тим, що відбувалося у будинку. Треба було лише знайти зручне місце, куди її встановити. Вона кинула погляд на годинник і вирушила оглядати решту кімнат. Оскільки часу в неї залишалося обмаль, вона вирішила зосередити свою увагу на тих приміщеннях, де родина проводила більшу частину часу.

У вітальні, окрім диванів та телевізора, була книжкова шафа з різьбленого дерева. Однак замість книг та фоліантів на ній стояли дипломи та похвальні грамоти, видані адвокатові Коннеру за успішну юридичну кар'єру та вклад у громадську діяльність. Він був взірцевим громадянином, дуже відомим та поважним. На одній із полиць стояв кубок за перемогу в змаганнях із фігурного катання, здобутий старшою дочкою. Мілі подумалося, що то була хороша ідея: поділитися місцем для своїх нагород з іншими членами родини.

На камінній полиці стояло сімейне фото усміхнених і веселих Коннерів, одягнених в однакові червоні светри. Напевно, ішлося про щось на кшталт родинної традиції, яка повторювалася кожного Різдва. Міла ніколи б не змогла позувати для такого знімка, її життя було зовсім інакшим. *Вона* була інакшою. Вона швидко відвела погляд від фотографії, бо дивитися на неї їй було нестерпно.

Вона вирішила продовжити огляд на другому поверсі.

У спальнях ліжка ще були незастелені й чекали на повернення синьйори Коннор, яка покинула кар'єру, щоб присвятити себе родині та дітям. Міла лише на мить зазирнула до кімнат дівчаток. У спальні батьків шафа виявилася відчиненою. Вона зупинилася перед нею, щоб поглянути на одяг синьйори Коннор. Життя щасливої матері викликало в неї зацікавленість. У Міли, напевно, було щось на зразок антитілу, які ліквідували всі відчуття, а тому вона не могла знати, що та відчувала. А от уявити собі — так, могла спробувати.

Чоловік, дві доньки, зручна і надійна, як гніздечко, домівка.

Міла на якусь мить забула про мету обшуку і помітила, що кілька предметів одягу на вішаках були іншого розміру. Виходить, навіть вродливим жінкам час від часу притаманно повніти, потішилася вона. А от з нею такого не траплялося. Вона була худа як жердина. Хай там

як, а, зважаючи на широкий одяг, під яким передбачалося приховати зайві кілограми, синьйорі Коннор довелося докласти зусиль, щоб повернутися до ідеальної ваги. Несподівано Міла усвідомила, що робила. Вона втратила контроль. Замість того, щоб полювати на небезпеку, вона сама перетворилася на джерело небезпеки для тієї родини.

Чужинку, що незаконно проникла в їхній приватний простір.

До того ж вона геть втратила відчуття часу, і синьйора Коннор уже, напевно, поверталася додому. Таким чином вона без зайвих вагань вирішила, що найкращою кімнатою для розташування телекамери буде вітальня.

Вибрала й конкретне місце: на полиці книжної шафи, де були виставлені трофеї членів родини. Скориставшись скотчем, вона закріпила пристрій так, щоб якнайкраще сховати його між іншими речами. Та саме у ту мить, коли вона цим займалася, до правого краю її поля зору потрапила якась червона пляма, ніби миготлива точка на стіні на рівні камінної полиці.

Міла покинула своє заняття і знову втупилася поглядом у різдвяний знімок родини в червоних пуловерах, який раніше вона так покvapливо обминула через абсурдний напад заздрощів. Однак цього разу, придивившись краще, вона помітила, що в тому ідилічному зображенні були тріщини. Зокрема, вона побачила мовчання в очах синьйори Коннор, які нагадували порожні вікна покинутої хати. Адвокат Коннор з усіх сил намагався вдавати радість, але обійми, якими він охопив дружину й дітей, не надавали почуття захищеності, швидше в них вбачалася влада. І було ще щось у тій фотографії, чому Міла не могла дати визначення. У показному щасті Коннорів було щось хибне. І тут вона побачила.

Дівчатка мали рацію. Між ними таки ховався привид.

На задньому плані знімка замість книжкової шафи були двері.

2

Де зазвичай ховаються привиди?

У темному, непримітному місці. На горищі. Або, як у цьому випадку, в підвалі. «І мені випало невдячне завдання витягти його на білий світ», — подумала Міла.

Вона глянула собі під ноги й лише тоді помітила численні подряпини на паркеті, які свідчили про те, що шафу часто пересували. Вона зазирнула за неї з одного боку і побачила двері. Вставила в щілину між нею та стіною пальці й потягнула. Нагороди на полицях задзвеніли, шафа небезпечно перехилилася, та зрештою Мілі вдалося відсунути її так, щоб можна було протиснутися.

Вона відчинила двері, й денне світло відразу проникло всередину. Однак у Міли виникло відчуття, що то темрява вискочила нагору і накинулася на неї. Двері зсередини виявилися обтягнутими звукопоглинальним матеріалом, щоб ізолювати підвал від звуків зовні чи приховати ті, що лунали вниз.

Просто перед нею були вузькі сходи, прокладені між двома цементними стінами, що вели до підвалу.

Міла намацала в кишені свій ліхтарик і почала спускатися.

Насторожено, всі м'язи напружені, готові до бою будь-якої миті. Унизу сходи звертали праворуч, де, напевно, і був підвал. Зійшовши з останньої сходинки, Міла опинилася у єдиному, зануреному в темряву приміщенні. Почала, оглядаючись, водити навколо себе світлом ліхтарика. Освітила меблі та інші предмети, яких би тут не повинно було бути. Сповивальний столик, ліжечко і бокс. З останнього лунало ритмічне посопування.

Когось живого.

Вона повільно підійшла, обережно ступаючи крок за кроком, щоб не розбудити істоту, яка там спала. Вона була замотана в простирадло (точно, як і годиться привидам!) і лежала, повернувшись до неї спиною. З-під простирадла визирала ніжка. З очевидними ознаками недоїдання. Брак світла теж не допомагав розвитку. Бліда шкіра. Дитині було рік, не більше.

Вона відчувала потребу доторкнутися до неї, отримати підтвердження, що вона є реальною.

Існував зв'язок між тим, що вона бачила перед собою, та проблемами з харчуванням і фальшивою посмішкою синьйори Коннор.

Та жінка не просто розповніла. Вона була вагітною.

Сповите маля поворушилося, розбуджене ліхтариком. Воно повернулося до Міли, притискаючи до себе ляльку-мотанку. Міла чекала, що воно от-от заплаче. Але воно просто дивилося на неї. Потім усміхнулося.

У привида були величезні очі.

Дитина потягнулася до неї рученятками, хотіла, щоб вона взяла її на руки. Міла так і зробила. Дитинка вмить обхопила її щосили за шию. Хтозна, чи вона розуміла, що та прийшла її врятувати. Поліцейська зауважила, що, попри фізичну недогодованість, вона була чистою. Ота турбота свідчила про суперечність між ненавистю і любов'ю, між добром і злом.

— Вона любить, коли її беруть на руки.

Дитина впізнала голос і радісно замахала рученятами. Міла повернулася. Нагорі сходів стояла синьйора Коннор.

— Він — такий, як і всі. Йому треба завжди тримати все під контролем, а я не хочу його розчаровувати. А тому, дізнавшись, що вагітна, я не втратила голови. — Вона говорила про чоловіка, не називаючи його. — Він мене ні разу ніколи не запитав, хто батько. Наше життя мусило бути бездоганим, а я зруйнувала його проєкт. Саме це його роздратувало, а не зрада.

Міла невідривно дивилася на неї, не промовивши ні слова. Ніяк не могла збагнути, що в тієї на думці. Жінка не здавалася розлюченою, ні здивованою, заставши вдома чужинку. Ніби давно на неї чекала. Можливо, їй теж хотілося, щоб її звільнили.

— Я вмовляла його, щоб дозволив мені зробити аборт, але він не захотів. Він примусив мене приховувати вагітність, і я цілих дев'ять місяців вірила в те, що він хоче зберегти дитину. Потім одного дня він показав мені, як облаштував оце приміщення, і тоді я зрозуміла. Він би не задовольнився зневагою. Ні, він хотів мене покарати.

Міла відчула, як горло їй стиснув клубок люті.

— Він змусив мене народити в підвалі й залишити її тут. Я знову пропонувала, що ми могли б залишити її біля поліцейського відділку або біля лікарні. Ніхто б не дізнався, але він мені навіть не відповів.

Дівчинка усміхалася на руках у Міли. Здавалося, ніщо її не турбувало.

— Час від часу, коли його немає, я беру її із собою нагору і показую їй сестричок, коли ті сплять. Гадаю, вони щось помітили, але вирішили, що то їм приснилося.

«Або що вони бачили кошмар», — сказала про себе Міла, згадавши привида на малюнках та в казці. Вирішила, що вже доволі наслухалася. Повернулася до колиски, щоб забрати ляльку і негайно вибратися звідти.

— Її звати *На*, — сказала жінка. — Принаймні вона так її називає. — Вона помовчала. — Що б я була за мати, якби не знала, як звуть улюблену ляльку моєї доньки?

А їй ти дала ім'я? Мілу аж трусило від гніву, але вона про це не запитала. Світ отам, надворі, нічого не знав про дівчинку. Поліцейська добре уявляла собі, як би все скінчилося, якби вона сюди не прийшла.

Ніхто б не шукав дитину, якої не існує.

Жінка помітила відразу її погляд і спохмурніла:

— Знаю, що ти думаєш, але ми — не вбивці. Ми не збиралися її вбивати.

— Це правда, — погодилася Міла. — Ви б просто зачекали, коли вона помре сама.

3

Що б я була за мати, якби не знала, як звуть улюблену ляльку моєї доньки?

Вона все повторювала подумки те запитання, поки їхала назад. І відповідь, яку давала на нього, завжди була однаковою.

Я нічим не краща за неї.

І щоразу, коли те усвідомлення торкалося її розуму, знову ятрилася давня рана.

Об одинадцятій сорок вона переступила поріг Лімбу¹.

Так називали відділок з питань зниклих осіб у Департаменті федеральної поліції. Він розташовувався на підземному поверсі західного крила у найвіддаленішій будівлі. Така неофіційна назва свідчила і про той факт, що до нього нікому не було діла.

Її зустріло невпинне гудіння старого кондиціонера разом із запахом застоялого повітря — згадка про ті часи, коли в службових приміщеннях ще дозволяли палити, — до якого приміщувався запах вологості, що йшов від фундаменту.

Лімба складався із кількох приміщень, у найглибшому з яких розташовувалися старий паперовий архів і склад речових доказів. Приміщень було три, по чотири письмові столи в кожному, окрім того, що належало капітанові відділку. Та найпросторіша кімната була саме біля входу.

Зал загублених кроків.

Там обривався шлях багатьох. Кожен, хто заходив туди, звертав увагу на три речі. Перша — порожнеча: за відсутності меблів луна гуляла, як на волі. Друга — відчуття клаустрофобії: попри високу стелю, вікон там не було, і єдиним джерелом світла служили неонові лампи. Третьою особливістю, яку відразу помічали, були сотні очей.

Стіни були вкриті фотографіями зниклих осіб.

Чоловіків, жінок. Молодих, літніх. А ті, що належали дітям, помічали відразу серед решти. Міла довго запитувала себе чому. Потім зрозуміла. Вони відразу вирізнялися із загальної маси, тому що їхня присутність викликала відчуття дратівливої несправедливості. Діти не можуть зникнути з власної волі, а тому було очевидно, що їх схопила рука дорослого, щоб затягнути в якийсь невидимий вимір. Але на тих

стінах для них не передбачалося особливого ставлення, їхні обличчя були виставлені серед інших у строго хронологічному порядку.

Усі вони були рівноправними мешканцями стіни мовчання. Жодних розмежувань за расою, релігією, статтю або віком. Фотографія, на якій вони зображалися, була просто останнім доказом їхньої присутності у цьому житті. То міг бути знімок перед тортом до дня народження або вирізаний кадр із записів телекамери спостереження. Вони могли безтурботно усміхатися або навіть не підозрювати, що їх знімають для останньої фотографії.

Від тієї миті світ пішов далі вже без них. Але ніхто б не покинув їх напризволяще, ніхто тут, в Лімбі, про них би не забув.

— Це не особи, — казав Стеф, Мілін керівник. — Це лише об'єкти нашої роботи. А якщо ти так не думатимеш, ти тут довго не протримаєшся. Я тут уже двадцять років.

Однак вона не могла вважати тих осіб «об'єктами роботи». В інших відділках їх називали інакше: «жертви». Загальний термін, який означав лише, що вони потерпіли від якогось злочину. Хай там як, колегам Міли, які не працювали в Лімбі, було навіть невтямки, як їм поталанило, що в них є оте слово.

У разі зникнення відразу неможливо встановити, чи зниклий є жертвою чийхось вчинків, чи зробив усе без сторонньої допомоги.

Ті, хто працював у Лімбі, насправді не знали, що саме вони розслідують: викрадення, убивство чи добровільне зникнення. Тих, хто працював у Лімбі, ніколи не винагороджували справедливо. Вони не мали внутрішньої мотивації від думки, що полюють на зловмисника. Ті, хто працював у Лімбі, мусили задовольнятися можливістю дізнатися правду. Бо й справді: сумнів може перерости у манію не тільки для тих, хто там, у світі, любив зниклого і хотів би дізнатися, що сталося, а тому не знаходить собі спокою.

Міла добре засвоїла урок. Протягом перших чотирьох років роботи там у неї був колега, Ерік Вінценті, спокійний, ввічливий молодик, який якось сказав їй, що дівчата завжди кидали його з однієї і тієї самої причини. Коли він запрошував їх кудись піти разом повечеряти чи випити, він завжди роздивлявся навколо, оглядаючи сусідні столи й перехожих.

«Вони розмовляли зі мною, а я відволікався. Намагався їх слухати, але нічого не виходило. Одна сказала, щоб я припинив задивлятися на

інших, коли був із нею».

Міла пригадала натягнуту посмішку Еріка, коли він розповідав їй про той епізод. Його хриплий, приглушений голос, те, як він це казав. Ніби вже змирився з думкою і розповідав, як якийсь дотепний анекдот. Однак потім посерйознішав.

— *Я їх завжди шукаю. Я шукаю їх повсюди.*

Тими кількома словами він заразив її несподіваним крижаним холодом, що відтоді її вже більше ніколи не полишав.

Ерік Вінценті зник однієї березневої неділі. В його холостяцькій квартирі ліжко було ретельно заправлено, ключі акуратно лежали на тумбочці біля входу, одяг розвішаний у шафі. На єдиному знімку, який у нього знайшли, він весело усміхався в колі давніх друзів у ту мить, коли гордовито показував щойно спійману рибину. Його обличчя приєдналося до інших на східній стіні.

— Він не витримав, — висловив свій вирок Стеф.

«Загубився у п'їтмі», — подумала Міла.

По дорозі до свого письмового столу вона поглянула на той, що належав Ерікові Вінценті й на якому за два роки після його зникнення нічого не змінилося. Стіл був останнім свідченням його існування.

Таким чином на службі в Лімбі їх залишилося двоє.

В інших відділках департаменту поліцейських було так багато, що їм доводилося працювати ледве не один в одного на голові, і їм постійно докучали стандартами ефективності, які встановило керівництво. А от вони з капітаном Стефом мали у своєму розпорядженні багато місця, їм не доводилося звітувати про методи роботи або забезпечувати її результати. Однак ні один коп з мінімумом амбіцій не бажав там працювати, адже сподівання просунутися кар'єрними щаблями різко скорочуються, коли всі оті нерозкриті справи дивляться на тебе зі стін.

А от Міла сама вибрала те місце, коли сім років тому їй запропонували підвищення за успішно проведену, найбільшу за останні роки справу. Її рішення вразило керівників, багато хто вважав, що не було сенсу поховати себе в тій норі. Однак Міла не змінила свого рішення.

Знявши спортивний костюм, який слугував їй того ранку як прикриття, вона тепер була вдягнена у звичний одяг — просту футболку з довгими рукавами, темні джинси й кросівки, — готова сісти за комп'ютер, щоб скласти рапорт у зв'язку з тим, що сталося

у будинку Коннорів. Дівчинку-привида, якій ніхто не дав імені, передали під опіку соціальних служб. Дві жінки-психологині у супроводі поліцейських патрулів поїхали, щоб забрати дівчаток зі школи. Синьйору Коннор заарештували, і, як було відомо Мілі, її чоловіка спіткала б така сама доля, щойно його вдалося б знайти на роботі.

Поки вона чекала, коли старий комп'ютер нарешті завантажиться, повернувся голос, що не давав їй спокій цілий ранок.

Я нічим не краща за неї.

У ту мить вона підняла очі на двері кабінету Стефа. Він їх зачинив, хоча зазвичай тримав відчиненими. Міла саме міркувала над тією дивиною, коли капітан Стеф визирнув зі свого кабінету.

— О, ти тут, — сказав він. — Зайди, будь ласка.

Тон його голосу був нейтральний, але Міла все одно відчула в ньому напруження. Стеф зник, перш ніж вона встигла щось запитати, залишивши двері наполовину прочиненими для неї. Поліцейська підвелася і слухняно рушила до кабінету. Наближаючись до дверей, вона почула уривки фраз. Голоси були різні.

Ніхто не спускався до Лімбу.

Однак схоже було, що цього разу Стеф мав товариство.

¹ Лімб (лат. *Limbus* — рубіж, край) — в католицькій теології місце перебування душ померлих немовлят і благочесних дорослих, що не були охрещені, а тому не можуть потрапити до Раю. Згідно з різними теологічними вченнями ці душі або ведуть у Лімбі радісне існування, або зазнають невеликих страждань через свою віддаленість від Бога.

4

Причина для візиту мусила бути серйозною.

Колеги з верхніх поверхів трималися від Лімбу якомога далі, ніби над ним висіло якесь прокляття чи він приносив нещастя. Керівництво теж ним не переймалося. Нехай і з докорами сумління, але їм було простіше забути про нього. Чи, може, вони боялися, що їх поглинуть стіни Залу загублених кроків, і тоді вони й самі зав'язнуть на половині шляху між життям та смертю.

Коли Міла відчинила двері, Стеф уже був за столом. Просто перед ним сидів чоловік: піджак коричневого костюма ледве вміщав його широкі плечі. Попри кілька набраних кілограмів, зализини й краватку, яка замість того, щоб надати йому солідності, нагадувала зашморг, Міла відразу впізнала доброзичливу усмішку Клауса Боріса.

Він підвівся їй назустріч.

— Як поживаєш, Васкес?

Він хотів було її обійняти, але в останню мить стримався, пригадавши із запізненням, що Мілі не подобалося, коли до неї торкалися. Таким чином усе завершилося незграбним жестом.

— У мене все гаразд, а ти, я бачу, схуд, — сказала вона, щоб розрядити ситуацію.

Боріс гучно розреготався:

— А що поробиш? Я ж активна людина, — і поплескав себе по випуклому животі.

«Це вже не колишній Боріс», — подумала Міла. Він одружився, завів пару дітей і, оскільки дослужився до інспектора, тепер став одним з її керівників. Це лише впевнило її в думці, що ішлося не просто про візит ввічливості.

— Суддя висловлює тобі подяку за знахідку, зроблену вранці.

«Ти ба, навіть Суддя», — подумала Міла. Якщо начальник департаменту зацікавився копом із Лімбу, то за цим має щось критися. Справа була доволі простою: якщо з'ясовувалося, що за зникненням особи стояв убивця, справу автоматично передавали до відділку вбивств, і таким чином уся заслуга за розслідування переходила їм.

Жодних медалей для тих, хто в Лімбі.

Справа Коннорів ішла приблизно за таким самим принципом. Натомість Міла отримувала щось на кшталт прощення за не зовсім законні методи роботи. Ті, що з відділку убивств, охоче взяли на себе

управління розслідуванням. Зрештою, ішлося не про якусь там дурницю, а про викрадення особи.

— То Суддя присилає тебе сюди, щоб сказати мені про це? Можна ж просто зателефонувати.

Боріс знову розсміявся, але цього разу дещо награно.

— Чому б нам усім не влаштуватися зручніше...

Міла зиркнула на Стефа, щоб збагнути, що відбувається, але капітан відвів погляд. Право говорити мав інший. Боріс знову сів, вказавши Мілі на стілець поряд. Однак вона не поспішала і спершу повернулася зачинити двері.

— Ну ж бо, Борісе, в чому справа? — запитала вона, ще не дивлячись на нього. Коли вона повернулася, лоб Боріса прорізала глибока зморшка. І відразу здалося, ніби у приміщенні стало темніше. «Ось і все, політеси скінчилися, переходимо до справи», — сказала про себе Міла.

— Те, що я збираюся вам розповісти, має конфіденційний характер. Ми намагаємося не допустити витoku інформації у пресу.

— Причина такої обережності? — поцікавився Стеф.

— Суддя видав наказ про найвищий рівень секретності. Усі, хто матиме доступ до інформації, будуть занесені до відповідного контрольного реєстру, щоб можна було негайно виявити джерело витoku новин.

«Отже, ішлося не про просту рекомендацію, — подумала Міла, — а про приховану погрозу».

— Виходить, що з цієї хвилини ми двоє тепер теж у цьому реєстрі, — коротко зауважив капітан. — А тепер можна дізнатися, про що йдеться?

Перш ніж заговорити, Боріс якусь мить помовчав:

— Цього ранку о шостій сорок диспетчер поліцейського відділку за містом отримав дзвінок.

— Де? — запитала Міла.

Боріс застережно підняв руку:

— Зачекай, спершу вислухай решту.

Поліцейська сіла навпроти нього.

Боріс опустил руки і обхопив ними себе за коліна так, ніби та розповідь давалася йому дуже важко:

— Хлопчик десяти років, Джес Бельман, розповів, що хтось увірвався в їхню домівку під час вечері й вчинив стрілянину. І що всі загинули.

Мілі здалося, що рівень освітлення ламп у приміщенні знову знизився.

— Названа ним адреса відповідала будинку в горах, за п'ятнадцять кілометрів від населеного пункту. Власник — певний Томас Бельман, засновник і президент однойменної фармацевтичної компанії.

— Я знаю про неї, — сказав Стеф. — Вони виробляють пігулки, які я вживаю від тиску.

— Джес є наймолодшим з дітей. У Бельмана їх було ще двоє, син і дочка, Кріс і Ліза.

Ужите в минулому часі дієслово запалило червоний вогник тривоги у Мілиному мозку. «Ось тепер настав час для найбільшньої частини», — подумала вона.

— Шістнадцять і дев'ятнадцять років, — уточнив Боріс. — Дружину Бельмана звали Цинтія, їй було сорок сім. Коли агенти з відділку поїхали, щоб перевірити... — Він помовчав, його погляд наповнився гнівом. — Що ж, немає сенсу ходити колами й тягнути kota за хвіст... Хлопчина сказав правду: все сталося вчора ввечері. То було справжнє побоїще. Усі мертві. Окрім Джеса.

— Чому? — запитала Міла, сама здивувавшись такому запитанню.

— Ми вважаємо, що вбивця хотів поквитатися з головою родини, — відповів він сухо.

— Що вас змушує так думати? — наполягав Стеф.

— Його вбили останнім.

Садистичний намір такого вибору був очевидним. Томас Бельман мусив усвідомлювати, що його рідні помирають, і страждати ще й через це.

— Наймолодший син утік, і йому вдалося сховатися? — Міла намагалася здаватися спокійною, але та коротка розповідь глибоко її вразила.

Боріс вичавив із себе гірку, недовірливу посмішку:

— Убивця залишив його живим, щоб він зателефонував нам і розповів про те, що сталося.

— Ти хочеш сказати, що той виродок був присутнім під час телефонної розмови? — запитав Стеф.

— Він хотів бути певним.

«Крайній ступінь жорстокості й бажання лідерства», — подумала Міла. Типова поведінка для особливої категорії убивць, так званих *mass murderers*, масових убивць.

Їхні дії були значно непередбачуванішими й летальними, аніж у серійних кілерів, хоча люди й преса інколи плутали ці дві категорії злочинців. «Серійники» скоювали вбивства через більш чи менш тривалі проміжки часу, а «масовики» зосереджувалися на єдиному, тверезому, добре спланованому побоїщі. До останньої категорії належали звільнений із роботи службовець, який повертається до свого офісу і вбиває колишніх колег, або учень чи студент, який приходить до ліцею з рушницею і вбиває викладачів та однокласників, як у відеогрі.

Рушійною силою їхніх дій є зачасна образа. На уряд, на суспільство, на чинну владу або й просто на рід людський.

Суттєва різниця між серійними кілерами та масовими вбивцями полягає у факті, що перших можна було ще якось спинити, якщо поталанить, — надіти їм наручники, відчутти насолоду від того, як подивишся їм у вічі після арешту і скажеш їм в обличчя «все, кінець», — а от другі спинялися хіба що самі, досягнувши відповідної кількості загаданого ними секретного числа мертвих. Для самих себе вони призначали останній постріл, як правило, безболісний, із тієї самої зброї, якою вчиняли побоїще. Або ж робили так, щоб їх убивала поліція у момент крайнього напруження. Але вони завжди залишали у поліцейських неприємне відчуття того, що ті прибули занадто пізно, коли вбивці вже досягли поставленої мети.

Забрати якнайбільшу кількість життів із собою до пекла.

Якщо не залишається нікого, кого б можна було заарештувати або судити, жертви зникають разом з убивцями у небуття, залишаючи після себе лише порожнечу і лють від неможливості розплати. Таким чином автор убивства хоче забрати в поліції навіть гірку втіху, що вони можуть зробити хоч щось доброго для тих, хто загинув.

«Але цього разу ішлося про інше», — вирішила Міла. Якби епілогом цієї історії справді стало самогубство вбивці, Борис їм би вже про це сказав.

— Він і досі на свободі, бог його знає де, — сказав приятель-інспектор, підтвердивши її висновки. — Він десь там, розумієте?

І озброєний. І він, можливо, ще не закінчив свою справу.

— Вам відомо, хто цей психопат? — запитав Стеф.

Однак Боріс не дав прямої відповіді:

— Ми знаємо, що він явився туди з лісу і так само звідти пішов.

І знаємо, що скористався напівавтоматичною гвинтівкою «Бушмастер-223» і револьвером.

Здавалося, це все, але у Міли було враження, що в розповіді Боріса чогось бракувало. Якоїсь частини, про яку він їм іще не повідомив і яка була якось пов'язана з причиною, що змусила інспектора спуститися до Лімбу.

— Суддя хотів би, щоб ти поїхала подивитися.

— Ні.

Відповідь була такою швидкою, що здивувала навіть її саму. Як у фотоспалаху, перед очима постали чотири тіла, кров заливала стіни й розтікалася по підлозі. І вона відчула запах. Оті жорстокі міазми, які тебе ніби пізнають і кажуть тобі зі сміхом, що і твоя смерть одного дня матиме такий само аромат.

— Ні, — повторила вона, цього разу вже рішучіше. — Я цього не робитиму, вибач.

— Зачекай, я не розумію, — втрутився Стеф. — Чому саме вона має їхати? Вона не кримінолог і навіть не профайлер.

Боріс не звернув уваги на слова капітана і знову заговорив до Міли:

— Вбивця має план, скоро він знову почне діяти, і можуть загинути інші невинні. Я знаю, що ми просимо в тебе забагато.

Ось уже сім років, як її нога не ступала на місце злочину. *Ти — його. Ти йому належиш. Ти знаєш те, що побачиш...*

— Ні, — промовила вона втретє, щоб перебити той голос із п'тьми.

— Я поясню тобі все, коли ми прибудемо на місце. Це займе годину, не більше, обіцяю. Ми подумали, що...

Стеф зневажливо розсміявся:

— З тієї хвилини, як ти переступив поріг мого кабінету, ти тільки те й робиш, що висловлюєшся у множині... Ми вирішили, ми подумали... Господи, та ми добре знаємо, що то Суддя все вирішив і подумав, а тебе прислали сюди, щоб передати його слова. Отже, що за цим криється?

Гус Стефанопулос, якого для зручності всі завжди називали Стеф, був тертим поліцейським, і йому вже залишалося так мало до пенсії,

що він міг дозволити собі сміливо нехтувати всіма наслідками своїх грубощів. Мілі він подобався, тому що протягом усього часу, поки вони працювали разом, він завжди діяв відкрито, не побоюючись наступити на чийсь мозолі, завжди все казав прямо і чинив по справедливості, як і годиться вірному слугі закону. Однак у мить, коли ти найменше цього чекаєш, у ньому прокидалася його природа старого грека. Їй уже доводилося бачити раніше отой вираз здивування на обличчях, який тепер був написаний на обличчі Боріса. Стеф весело звернувся до неї:

— І що я маю робити, як гадаєш? Дам носакom під зад інспекторові й відправлю його назад, на верхні поверхи?

Міла промовчала. Вона повільно перевела погляд на Боріса:

— Маєте бездоганну сцену злочину, кращого годі й бажати. У вас є безпосередній свідок, син Бельмана, і, відповідно, як мені уявляється, у вас є вже й опис убивці. Можливо, вам бракує наразі мотиву, але вам не знадобиться багато часу, щоб його встановити; як правило, в таких випадках він пов'язаний із певною формою помсти. Здається, ніхто не пропав, отже, яким боком ми з Лімбу стосуємося цієї справи? Я тут до чого? — Міла помовчала. — Виходить, ти явився сюди тому, що є якась проблема з описанням убивці...

Боріс, який до того часу мовчав, не відповів, даючи враженню від тих слів відкластися у свідомості присутніх.

Стеф не вгавав:

— Ви не можете його знайти, чи не так? — Інколи таке траплялося, що до них зверталися з інших відділків і просили допомогти встановити фотозображення, яке б відповідало опису, тобто за описанням відшукати серед зниклих ім'я особи. — Вам знадобилася Міла для того, щоб мати можливість скинути все на Лімб, якщо не вдасться встановити імені вбивці, перш ніж той вчинить нове побоїще. Брудна робота не для вас, чи не так?

— Помиляєшся, капітане, — промовив Боріс, порушивши мовчання. — Нам відомо, хто він.

Ті слова захопили зненацька і Мілу, і Стефа. Ні один не знав, що відповісти.

— Його звати Роджер Вален.

Те ім'я негайно викликало в Міліній свідомості цілу низку безладних уривків інформації. Бухгалтер. Тридцять років. Хвора мати.

Змушений піклуватися про неї, поки не вмерла. Ні сім'ї, ні друзів.
Щодо хобі — колекціонує годинники. Тихий. Непомітний.
Інопланетянин.

За секунду Міла подумки вилетіла з того кабінету, промайнула коридорами Лімбу до Залу загублених кроків. Зупинилася перед лівою стіною і поглянула туди, вгору. І побачила його.

Роджер Вален. Виснажене обличчя, погляд відсутній. Рано посивіле волосся. Єдина фотографія, яку їм вдалося роздобути, була на пропуску, яким він користувався, щоб зайти на роботу: у світло-сірому костюмі, сорочці в тоненьку смужку, зеленій краватці.

Зник із невідомих причин одного жовтневого ранку.
Сімнадцятьма роками раніше.

BOOK2GO
ЕЛЕКТРОННІ КНИГИ

КУПИТИ